T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/49
KARAR NO : 2020/48
KARAR TR: 27.01.2020

ÖZET: Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Çocuk Koruma bölümü usta öğretici kısmında, fasılasız işçi ve çocuk koruma olarak çalıştığı döneme ilişkin fazla çalışma ücretlerinin kendisine ödenmediğinden bahisle, fazla mesai alacağının iş akdinin fesih tarihinden itibaren işleyecek faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : A.Ö.
Vekili : Av. Ö.G.
Davalı: Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili: Av. M.A.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin davalıya ait Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Çocuk Koruma bölümünde usta öğretici olarak 18.05.2010-24.06.2015 tarihleri arasında fasılasız olarak en son çocuk koruma olarak çalıştığını, davacının iş akdini 24.06.2015 tarihinde ağır çalışma koşulları, psikolojik yıpranma ve parasının ödenmemesi sebepleriyle feshettiğini, işyerinde yemek yardımı yapıldığını, davacının davalı işverenle haftalık 96 saat çalıştığını, davacının aylık ortalama 2.000,00-TL maaş aldığını, davacıya fazla mesai ücretinin hiç ödenmediğini, davacının haftanın 7 günü izin kullandırılmadan sabah saat 10.00'dan ertesi gün sabah 10.00'a kadar çalıştırıldığını, 24 saat dinlendirilerek tekrar aynı saatler içinde çalıştırılmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, davacının cumartesi ve pazar günleri devamlı mesai yaptığını ileri sürerek, fazlaya ilişkin haklarını saklı tutmak kaydıyla 1.000,00-TL fazla mesai ücreti alacağının davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 14. İŞ MAHKEMESİ 24.4.2017 gün ve E:2015/1152, K:2017/241 sayı ile, davacının 657 sayılı Yasanın 89. Maddesi ile 1739 sayılı Milli Eğitim Kanunun 47. Maddesi ve buna göre çıkarılmış Yönetmelik çerçevesinde çalıştığı, davacının çalışmalarının İş Kanunu kapsamında olmadığının anlaşıldığı, uyuşmazlık statü hukukunu ilgilendirdiğinden davaya bakma görevinin idari yargı olduğu, bu nedenle davanın idari yargıda çözümlenmesi gerektiğinden, dava şartı yokluğu ve mahkemelerinin görevsizliği ve yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle, HMK'nun 114/b, 115/2 maddeleri gereğince davanın usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili istinaf isteminde bulunmuştur.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi 15.2.2018 gün ve E:2017/2426, K:2018/293 sayı ile, ; ilk derece mahkemesinin vakıa ve hukuki değerlendirmesinde usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı anlaşılmakla, davacı tarafın yerinde görülmeyen istinaf başvurusunun HMK.nun 353/ 1-b.l. maddesi gereğince esastan reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez fazlaya ve faize dair hakları saklı kalmak kaydı ile, şimdilik 7.000,00-TL çalışma ücret alacağınınış akdinin feshi tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı idareden tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 15. İDARE MAHKEMESİ 11.12.2019 gün ve E:2019/459 sayı ile, olayda, davacıyla idare arasındaki ilişkinin bir iş ilişkisi olduğu, talep edilen tazminatın İş Kanunundan kaynaklanan hak olduğu anlaşılmakta olup, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin (iş mahkemelerinin) görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, adli yargının görev alanına giren davanın 2577 sayılı Kanun'un 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca görev yönünden reddi gerektiğinden, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19 uncu maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan27.01.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da temin edilmek sureti ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Çocuk Koruma bölümü usta öğretici kısmında, fasılasız işçi ve çocuk koruma olarak çalıştığı döneme ilişkin fazla çalışma ücretlerinin kendisine ödenmediğinden bahisle, şimdilik 7.000,00-TL fazla mesai alacağının iş akdinin fesih tarihinden itibaren işleyecek faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar…" denilmiş, aynı Yasanın "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" Başlıklı 134. maddesinde, "Bu kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı yasa hükümleri 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5510 sayılıKanunun3.maddesinde;kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79.madde ile başlayanDördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür" denilmiştir.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 1.maddesinde,Kanunun amacının,işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu oluşturan"İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" hususuna Kanunun 8.maddesi ve devamında, kıdem tazminatı,ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanunun değişik maddelerinde yer verilmiştir.

Diğer taraftan; **12.10.2017 gün ve 30221 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun;**

"İş mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesinde,

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır." denilmiş,

"Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3/1. maddesinde;

" (1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır..." denilmiş,

"Görev" başlıklı 5. maddesinde;

" (1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar" denilmiştir.

Aynı Kanun'un "Geçici Hükümleri" başlıklı Geçici 1. maddesinde;

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir. " hükmüne yer verilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; davacının, Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi

Başkanlığı Çocuk Koruma bölümünde usta öğretici olarak görev yaptığı döneme ilişkin hak etmiş olduğu fazla mesai alacağının ödenmesi istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminatlarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 15. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 14. İş Mahkemesince verilen 24.4.2017 gün ve E:2015/1152, K:2017/241 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 15. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 14. İş Mahkemesince verilen 24.4.2017 gün ve E:2015/1152, K:2017/241 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 27.01.2020 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN